

HÅLLBARHET BLIR STANDARD

The logo consists of the text 'HÅLLBARHET' in large, bold, black capital letters at the top. Below it, the word 'BLIR' is in smaller black capital letters, followed by 'STANDARD' in large, bold, green capital letters. A white silhouette of a city skyline is positioned behind the text. A person on a bicycle is integrated into the 'S' of 'STANDARD', and a tree is integrated into the 'A'. The entire graphic is set against a white background.

Hur gör vi efter pilotprojektet?

Åsa Romson och Jonas Sondal, IVL Svenska Miljöinstitutet

Alla säger 'öka takten i klimatomställningen'

-men hur?

- Finns stora möjligheter med kända lösningar





Lyckade piloter måste flyga vidare – så att hållbarhet blir standard i hela städerna

Varför skalas inte hållbarheten upp från piloterna i städer?

- En del lösningar sprids till marknaden och realiserar i större skala, medan andra inte används efter pilotprojektets slut – trots goda resultat
- Vissa införs i nybyggnad, men överförs inte till ombyggnadsprojekt
- Bristande samverkan och avsaknad av processer gör att effektiviseringspotential och positiva synergieffekter går förlorade
- Städernas struktur brister när det gäller att koppla pilotprojekt till den ordinarie verksamheten
- Den nationella nivån är dålig på att fånga upp behoven till ändringar av regler och ekonomi

Vad är uppskalning? – tre perspektiv

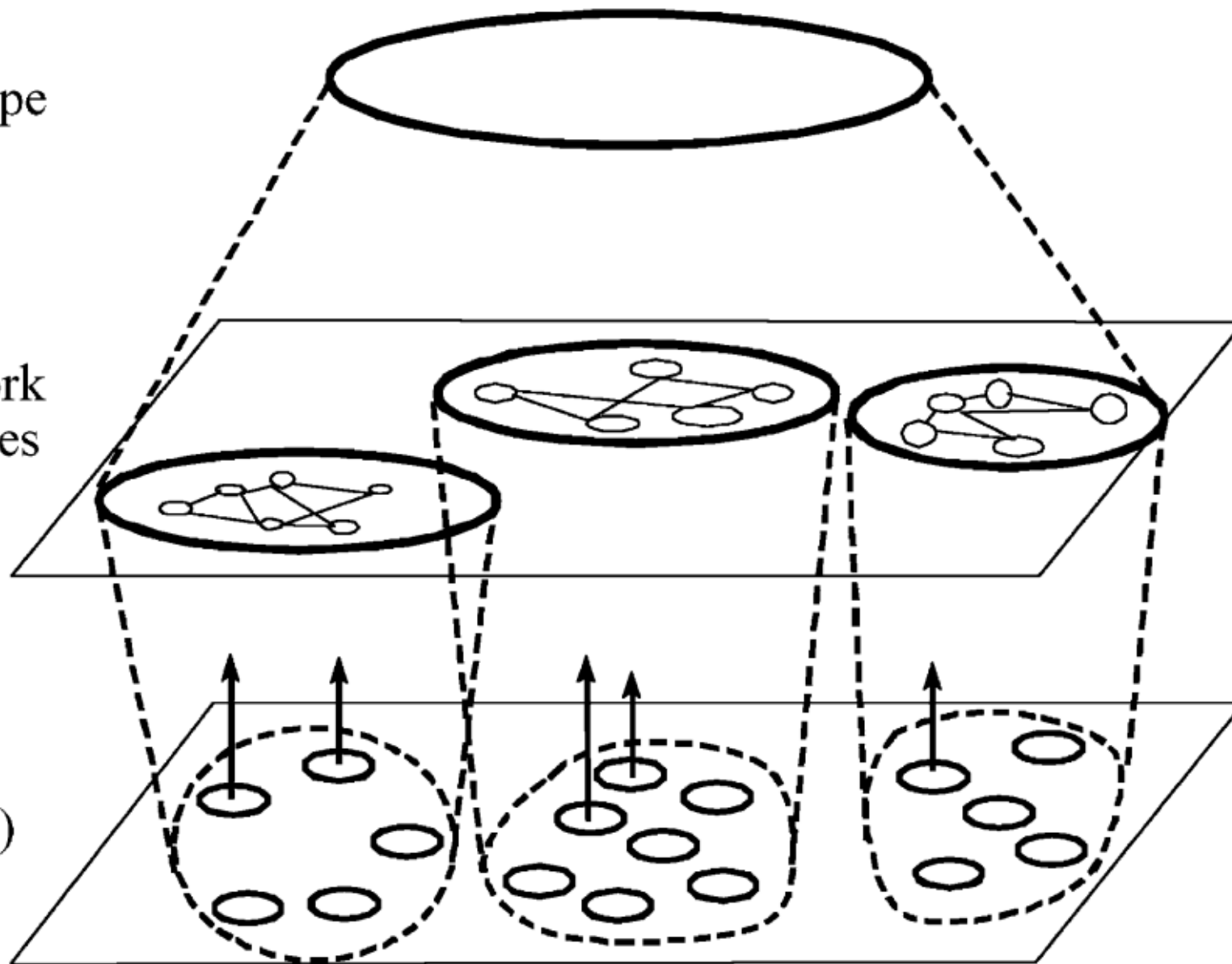
- Göra skillnad på horisontell och vertikal uppskalning
- Synliggöra nischer – regimer – landskap



Landscape

Patchwork
of regimes

Niches
(novelty)



Vad är uppskalning? – tre perspektiv

- Göra skillnad på horisontell och vertikal uppskalning
- Synliggöra nischer – regimer – landskap
- Förstå krocken mellan experimentell logik och förvaltningslogik



Det är inte tekniska hinder som hindrar klimatomställningen

1. Organisationers beteenden och styrning
2. Ekonomi
3. Regelverk



Hur kan kommuner riva hinder för uppskalning?

1. Utveckla sin egen styrning – klimatmål/program med uppföljning integrerat i förvaltningarnas verksamheter
2. Utveckla sin egen organisation – samarbetsförmåga och innovationskraft
3. Visa på behov av ändrade ekonomiska spelregler – ex kring återanvändning
4. Visa på behov av ändrade regelverk – ex nationella standarder för byggnader



HÅLLBARHET BLIR STANDARD



www.ivl.se/hallbarhet-blir-standard

PROJEKTLEDARE

Stockholms stad

DELTAGANDE KOMMUNER

Göteborg
Malmö
Stockholm
Värmdö

ÖVRIGA PROJEKTPARTER

Kungliga Tekniska Högskolan, KTH
IVL Svenska Miljöinstitutet
Sveriges Kommuner och Regioner, SKR
Fastighetsägarna Stockholm

FINANSIÄRER



Deltagare

- Kommuner
 - Stockholm, Göteborg, Malmö
 - Mälardalskommunerna, inkl Värmdö (ingick i förstudie)
- Övriga deltagare
 - IVL Svenska Miljöinstitutet
 - KTH, Kungliga Tekniska Högskolan
 - SKR, Sveriges Kommuner och Regioner
 - Fastighetsägarna Stockholm
- Koordinator och projektledare
 - Miljöförvaltningen Stockholms Stad



Projekt tid, finansiärer och kontakt

- **Pågår:** 2019 till 2023
- **Total projektbudget:** 7 miljoner kr
- **Finansiärer:**
 - **Vinnova 2019-2023:**
Innovationer för ett hållbart samhälle – för en klimatneutral framtid
 - **Viable Cities 2019-2020:**
Klimatneutrala städer – snabbare tillsammans!
- **Projektledare:** Lisa Enarsson, Stockholms stad
- **Webbsida:** www.ivl.se/hallbarhet-blir-standard



Kommun-guide och verktyg för uppskalning:

- **Koll på hållbarhetslösningen**
 - Hur ska vinsterna med lösningen beskrivas?
 - I vilken kontext finns den framtagna och testad?
- **Typ av uppskalning**
 - Geografisk – från projekt till projekt eller från kommun till kommun
 - Vertikal – från enskilt projekt till att påverka formella strukturer, styrning, värderingar, lagar, policy
- **Mandat att skala upp**
 - Vilken aktör (organisation/person) ska driva uppskalningen av hållbarhetslösningen?
 - Hur kan finansiella resurser och mandat för uppskalningen säkerställas?
- **Spridning och förankring**
 - Vilka aktörer behöver kunskap om att lösningen finns, hur den fungerar och hur man lyckas?
 - Hur ska de få denna kunskap?
- **Att riva hindren**
 - Vad i omvärlden kan utgöra ett hinder för att lösningen skalas upp?
 - Hur kan dessa hinder rivas alternativt hanteras, och vem ska arbeta för att det sker?

Tack för oss!

asa.romson@ivl.se

jonas.sondal@ivl.se